

KO E TOHI 'A PAULA KO E 'APOSETOLO KI HE KAKAI 'EFESŌ

1 Hili 'ae fetapa 'a Paula, 3 Mo e fakafeta 'i koe'uhi ko e kau lotu 'i 'Efesō, 4 Pea ne lea ki hono fili 'akitautolu, 6 Mo e ohi 'akitautolu 'i he 'ofa, 11 'Aia ko e tu'unga mo'oni mo totonu 'oe mo'ui ki he tangata. 13 Pea koe'uhi 'oku 'ikai ke fa'a tatae hono mā'olunga 'oe me'a fufū ni, 16 'Oku ne hū ke nau lava 'i 18 Hono 'ilo mo'oni, 20 Mo hono ma'u lelei 'o ia 'ia Kalaisi.

¹ Ko au Paula, ko e 'aposetolo 'a Sisu Kalaisi 'i he finangalo 'oe 'Otua, ki he kāinga mā'oni'oni 'oku 'i 'Efesō, pea ki he kakai tui 'ia Kalaisi Sisu: ² Ke 'iate kimoutolu 'ae kelesi, mo e melino, mei he 'Otua ko e tau Tamai, pea mei he 'Eiki ko Sisu Kalaisi. ³ Fakafeta 'i ki he 'Otua ko e Tamai 'a hotau 'Eiki ko Sisu Kalaisi, 'aia kuo ne tāpuaki 'aki 'akitautolu 'ae ngaahi tāpuaki fakalaumālie kotoa pē 'i he ngaahi potu fakalangi 'ia Kalaisi: ⁴ 'O fakatatau ki he'ene fili 'akitautolu 'iate ia 'i he te'eki ai fakatupu 'a māmani, koe'uhi ke tau mā'oni'oni mo ta'ehalaia 'i hono 'ao 'i he 'ofa: ⁵ 'Aia na'a ne tu'utu'uni 'akitautolu ki he 'ohia 'oe fānau kiate ia 'ia Sisu Kalaisi, 'o fakatatau ki he anga'ofa 'o hono finangalo, ⁶ Ke ai ha fakafeta 'i 'i he'ene 'ofa ongoongolelei, 'aia kuo ne ma'u ai 'akitautolu 'i he 'Ofeina. ⁷ 'Aia 'oku tau ma'u ai 'ae huhu 'i hono ta'ata'a, ko e fakamolemole 'oe ngaahi angahala, 'o fakatatau mo hono lahi 'aupito 'o 'ene 'ofa; ⁸ 'Aia

kuo ne fonu lahi 'aupito ai kiate kitautolu, 'i he poto kotoa pē mo e 'ilo'ilo; ⁹ 'I he faka'ilo kiate kitautolu 'ae me'a fakalilolilo 'o hono finangalo, 'o fakatatau mo e anga'ofa 'a'ana, 'aia na'a ne tu'utu'uni 'iate ia pe: ¹⁰ Koe'uhi 'i he kakato 'oe ngaahi kuonga na'a ne tu'utu'uni, ke ne fakakātoa fakataha 'ae me'a kotoa pē 'ia Kalaisi, 'ae me'a 'oku 'i he langi, mo ia 'oku 'i māmani; 'io, 'iate ia: ¹¹ 'Aia kuo mau ma'u ai foki 'ae tofi'a, he kuo ne tu'utu'uni 'akimautolu 'o fakatatau ki he fa'iteliha 'o ia 'oku fai 'ae ngaahi me'a kotoa pē 'o fakatatau ki he poto 'o hono finangalo: ¹² Koe'uhi ke ongoongolelei 'ene angalelei 'iate kimautolu na'e tomu'a falala kia Kalaisi, ¹³ Mo kimoutolu foki, 'i he hili ho'omou fanongo ki he folofola 'oe mo'oni, ko e ongoongolelei 'o homou fakamo'ui: 'aia foki 'i ho'omou tui, na'e faka'ilonga 'aki 'akimoutolu 'ae Laumālie Mā'oni'oni 'oe tala'ofa, ¹⁴ 'Aia ko e fakamo'oni ia 'o hotau tofi'a, kae'oua ke huhu'i 'ae tofi'a kuo fakatau, ke fakaongolelei ai 'ene angalelei. ¹⁵ Pea ko au foki, hili 'eku fanongo ki ho'omou tui ki he 'Eiki ko Sisu, mo e 'ofa ki he kāinga mā'oni'oni kotoa pē, ¹⁶ 'Oku 'ikai tuku 'eku 'atu 'ae fakafeta'i koe'uhi ko kimoutolu, 'o takua 'akimoutolu 'i he'eku ngaahi lotu; ¹⁷ Koe'uhi ke tuku kiate kimoutolu 'e he 'Otua 'o hotau 'Eiki ko Sisu Kalaisi, ko e Tamai 'oe nāunau, 'ae laumālie 'oe poto mo e fakahā 'i he fa'a 'ilo'i ia; ¹⁸ 'I he fakamaama 'ae mata 'o homou loto; koe'uhi ke mou 'ilo ai, pe ko e hā 'ae 'amanaki lelei 'o 'ene ui, pea ko e hā 'ae koloa 'oe lelei 'o hono tofi'a 'i he kāinga mā'oni'oni, ¹⁹ Pea ko e hā hono lahi fakamanavahē 'o 'ene mālohi kiate kitautolu 'oku

tui, 'o fakatatau ki he ngāue 'a hono māfimafi lahi 'aupito, ²⁰ 'Aia na'a ne fai kia Kalaisi, 'i he'ene fokotu'u hake ia mei he pekia, 'o ne fakanofu ia ki hono nima to'omata'u 'i he ngaahi potu fakalangi, ²¹ 'O mā'olunga lahi 'aupito 'i he ngaahi pule kotoa pē, mo e mālohi, mo e māfimafi, mo e 'eiki'anga mo e hingoa kotoa pē 'oku ui 'aki, 'ikai 'i he māmani pe, ka 'i he maama ko ia foki 'e hōko: ²² Pea kuo tuku 'e ia 'ae ngaahi me'a kotoa pē ki hono lalo va'e, pea fakanofu ia ko e 'ulu ki he ngaahi me'a kotoa pē ki hono siasi, ²³ 'Aia ko hono sino, ko e fonu 'o ia 'oku ne fakafonu kotoa pē 'i he me'a kotoa pē.

2

1 'Oku ne fakatatau 'etau motu'a anga, mo ia kuo tau ma'u 'i he 'alo'ofa: 10 'Oku ne fakahā 'ae fakatupu fo'ou 'akitautolu ki he ngaahi ngāue lelei: 13 'The 'omi 'akitautolu ke ofi 'ia Kalaisi, ke 'oua na'a tau mo'ui 'o hangē ko e kakai Senitaile, mo e kakai muli 'i he ngaahi 'aho kuo hili. 19 He ko e kaunga kolo mo e kakai mā'oni'oni, 'ae fānau 'ae 'Otua.

¹ Pea ko kimoutolu, na'a mou mate 'i he ngaahi talangata'a mo e angahala; ² 'Aia na'a mou 'a'eva ai 'i mu'a 'o fakatatau ki he 'alunga 'oe māmani, 'o taau mo e 'eiki 'oe mālohi 'oe 'atā, 'ae laumālie 'oku ngāue ni 'i he fānau talangata'a: ³ 'Aia na'a tau fai fakataha ai kotoa pē 'i mu'a, 'i he ngaahi holi kovi 'a hotau kakano, 'o fai ki he ngaahi holi 'oe kakano mo e loto; pea 'i he 'ulungāanga ko e fānau 'oe houhau, 'o hangē ko e kakai kotoa pē. ⁴ Ka ko e 'Otua, 'aia 'oku mohu 'alo'ofa, 'i he'ene 'ofa lahi na'a ne 'ofeina ai 'akitautolu, ⁵ 'Io, lolotonga 'etau mate 'i he ngaahi angahala, kuo ne fakamo'ui

'akitautolu fakataha mo Kalaisi, (kuo mou mo'ui 'i he 'ofa;) ⁶ Pea kuo ne fokotu'u hake fakataha, 'o ne fakanofa 'akitautolu 'i he ngaahi potu fakalangi 'ia Kalaisi Sisu: ⁷ Koe'uhi 'i he ngaahi kuonga 'e ha'u ke ne fakahā hono lahi 'aupito 'aupito 'o 'ene 'ofa 'i he'ene angalelei kiate kitautolu 'ia Kalaisi Sisu. ⁸ He 'oku mou mo'ui 'i he 'ofa pe 'i he tui; pea 'oku 'ikai meiate kimoutolu ia: ka ko e foaki 'ae 'Otua: ⁹ 'Oku 'ikai 'i he ngaahi ngāue, telia na'a polepole ai ha tangata. ¹⁰ He ko 'ene ngāue 'akitautolu, kuo fakatupu 'ia Kalaisi Sisu ki he ngaahi ngāue lelei, 'aia kuo tomu'a tu'utu'uni 'e he 'Otua ke 'a'eva ai 'akitautolu. ¹¹ Ko ia manatu, ko e Senitaile fakakakano 'akimoutolu 'i mu'a, na'e ui "ko e Ta'ekamu" 'e ia 'oku ui ko e Kamu, 'i he kakano, na'e fai 'e he nima; ¹² Koe'uhi 'i he kuonga ko ia na'a mou masiva Kalaisi ai, ko e 'āuhe 'akimoutolu mei he pule'anga 'o 'Isileli, mo e kau muli ki he ngaahi fuakava 'oe tala'ofa, 'o ta'eha'amanakilelei, pea ta'ema'u 'ae 'Otua 'i māmani: ¹³ Ka ko eni, ko e me'a 'ia Kalaisi Sisu, ko kimoutolu na'e mama'o atu 'i mu'a, kuo fakaofi 'i he ta'ata'a 'o Kalaisi. ¹⁴ He ko hotau melino'anga ia, 'aia kuo ne ngaohi 'ae ua ke taha pe, pea kuo ne holoki hifo 'ae 'ā vahevahe 'i loto; ¹⁵ Pea kuo ne ikuna 'i hono sino 'ae taufehi'a, 'io, 'ae fono 'oe ngaahi fekau *na'e tu'u* 'i he ngaahi tu'utu'uni; ke ne fakatupu 'iate ia 'i he ua 'ae tangata fo'ou pe taha, pea fakamelino ai; ¹⁶ Pea koe'uhi ke fakalelei fakatou'osi pe ki he 'Otua 'i he sino pe taha 'i he 'akau, kuo 'osi 'ene tāmata'i 'aki ia 'ae taufehi'a: ¹⁷ Pea ha'u 'o malanga'aki 'ae melino kiate kimoutolu na'e mama'o atu, pea kiate kinautolu na'e ofi.

18 He ko e me'a 'iate ia 'oku tau ma'u fakatou'osi 'ae hoko'anga 'i he Laumālie pe taha ki he Tamai. 19 Pea ko eni, 'oku 'ikai ai ko e kau muli mo e kau 'āunofa 'akimoutolu, ka ko e kaunga kolo mo e kāinga mā'oni'oni, pea mo e fale 'oe 'Otua. 20 Pea kuo fokotu'u ki he tu'unga 'ae kau aposetolo mo e kau palofita, ko hono fu'u *maka* tuliki 'a Sisu Kalaisi pe; 21 'Aia 'oku fehokotaki lelei ai 'ae fale kotoa, pea tupu ia ko e fale mā'oni'oni ki he 'Eiki: 22 'Aia kuo langa fakataha ai foki 'akimoutolu, ko e nofo'anga 'oe 'Otua 'i he Laumālie.

3

3 Ko e me'a fakalilolilo, 6 'Aia ko e pehē 'e fakamo'ui 'ae kakai Senitaile, 3 Na'e faka'ilo ia kia Paula 'i he fakahā: 8 Pea ne foaki kiate ia 'ae 'ofa, ke ne malanga'aki ia. 13 'Oku ne tala ke 'oua te nau vaivai koe'uhi ko 'ene mamahi 'a'ana, 14 Pea 'oku ne hū ke nau 'ilo 'ae 'ofa lahi 'a Kalaisi kiate kinautolu.

1 Pea koe'uhi ko e me'a ni, ko au Paula, ko e pōpula 'a Sisu Kalaisi koe'uhi ko kimoutolu Senitaile, 2 (He kuo mou fanongo ki he lakanga 'i he 'ofa 'ae 'Otua, 'aia kuo foaki kiate au koe'uhi ko kimoutolu: 3 Koe'uhi na'e faka'ilo 'e ia 'i he fakahā kiate au 'ae me'a fakalilolilo; 'o hangē ko ia ne u tohi si'i ki ai 'i mu'a, 4 'Aia, 'oka mou ka lau, te mou 'ilo 'eku poto 'i he me'a fakalilolilo 'a Kalaisi) 5 'Aia na'e 'ikai faka'ilo 'i he ngaahi kuonga 'i mu'a ki he ngaahi foha 'oe tangata, 'o hangē ko hono fakahā eni 'e he Laumālie ki he'ene kau 'aposetolo mā'oni'oni mo e kau palōfita; 6 Koe'uhi ke kaunga hoko 'ae kakai Senitaile, pea 'i he sino pe taha,

pea kau 'i he'ene tala'ofa 'ia Kalaisi 'i he ongoon-golelei: ⁷ 'Aia na'e fakanofa au ko e faifekau 'o ia, 'o fakatatau ki he foaki 'ofa 'ae 'Otua, na'e foaki kiate au 'i he ngāue mālohi 'o 'ene māfimafi. ⁸ Ko e si'i hifo taha pe au 'i he kāinga mā'oni'oni kotoa pē 'oku si'i, ka kuo foaki 'ae 'ofa ni kiate au, koe'uhi ke u malanga'aki ki he ngaahi Senitaile 'ae koloa ta'efa'ahakule 'a Kalaisi; ⁹ Pea ke faka'ilo ki he kakai kotoa pē, 'ae feohi 'oe me'a fakalilolilo, 'aia na'e lilo 'i he 'Otua, 'aia na'a ne fakatupu 'ae me'a kotoa pē ia Sisu Kalaisi, talu mei he kamata'anga 'o māmani: ¹⁰ Koe'uhi ke fakahā atu eni 'e he siasi, 'i he ngaahi me'a kehekehe, 'ae poto 'oe 'Otua ki he ngaahi pule mo e ngaahi mālohi 'i he ngaahi potu fakalangi, ¹¹ 'O fakatatau ki he tu'utu'uni 'i mu'a 'i mu'a, 'aia na'a ne tu'utu'uni 'ia Kalaisi Sisu ko hotau 'Eiki: ¹² 'Aia 'oku 'apa'apangofua ai 'etau hū mālohi atu 'i he tui kiate ia. ¹³ Ko ia 'oku ou holi ke 'oua na'a mou loto fo'i 'i he'eku ngaahi mamahi koe'uhi ko kimoutolu, 'aia ko homou fiefia'anga. ¹⁴ Ko e me'a ko ia 'oku ou peluki ai hoku tui ki he Tamai 'a hotau 'Eiki ko Sisu Kalaisi, ¹⁵ 'Aia 'oku ui mei ai 'ae fānau kotoa pē 'i he langi mo māmani, ¹⁶ Koe'uhi ke ne foaki kiate kimoutolu, 'o fakatatau mo hono lahi 'aupito 'o 'ene lelei, ke fakamālohi 'akimoutolu 'aki 'ae mālohi 'i hono Laumālie 'i he tangata 'i loto; ¹⁷ Koe'uhi ke nofo'ia homou loto 'e Kalaisi 'i he tui; kae aka 'akimoutolu mo tu'uma'u 'i he 'ofa, ¹⁸ Ke mou mafai ke 'ilo fakataha mo e kāinga mā'oni'oni kotoa pē, hono māukupu, mo hono lōloa, mo hono loloto, mo hono mā'olunga; ¹⁹ Pea ke 'ilo 'ae 'ofa 'a Kalaisi, 'aia 'oku lahi hake 'i he fa'a 'ilo, pea ke fakafonu 'akimoutolu 'aki 'ae

fonu kotoa pē 'oe 'Otua. ²⁰ Pea ko eni, ke 'iate ia 'aia 'oku mafai ke fai lahi hake 'aupito 'aupito 'i he me'a kotoa pē te tau kolea pe mahalo ki ai, 'o fakatatau ki he mālohi 'aia 'oku ngāue 'iate kitautolu, ²¹ Ke 'iate ia 'ae ongoongolelei 'i he siasi 'ia Kalaisi Sisu, 'i he ngaahi kuonga kotoa pē, 'o ta'engata pea ta'engata. 'Emeni.

4

1 'Oku ne ako ke nau uouangataha, 7 Pea ne fakahā 'oku foaki ai 'e he 'Otua 'ae ngaahi foaki kehekehe, 13 Ke langa 'aki hake hono siasi, pea tupu hake kia Kalaisi. 18 'Oku ne valoki 'i 'akinautolu mei he ngāue 'uli 'ae kakai Senitaile, 24 Pea hē ai 'ae tangata fo'ou, 25 Ke li'aki 'ae loi, pea mo e lea 'uli kotoa pē.

¹ Pea ko eni, ko au ko e pōpula 'ae 'Eiki, 'oku ou kole kiate kimoutolu, ke mou 'a'eva 'o taau mo e ui 'aia kuo uiui 'i 'aki 'akimoutolu, ² 'I he angavaivai kotoa pē mo e angamalū, mo e kātaki fuoloa, 'o fekātaki'aki 'i he 'ofa; ³ 'O 'ahi'ahi lahi ke tauhi 'ae fe'ofa'ofani 'oe Laumālie 'i he no'o 'oe melino. ⁴ 'Oku taha pe 'ae sino pea taha 'ae Laumālie, 'io, 'o hangē kuo ui 'akimoutolu ki he 'amanaki lelei pe taha 'o homou uiui 'i; ⁵ Ko e 'Eiki pe taha, ko e tui pe taha, ko e papitaiso pe taha, ⁶ Ko e 'Otua pe taha mo e Tamai 'atautolu kotoa pē, 'aia 'oku mā'olunga he me'a kotoa pē, pea 'i he me'a kotoa pē, pea 'oku nofo'ia 'akimoutolu kotoa pē. ⁷ Ka kuo foaki kiate kitautolu taki taha kotoa pē 'ae 'ofa, 'o fakatatau ki hono lahi 'oe foaki 'a Kalaisi. ⁸ Ko ia 'oku ne pehē ai, "I he'ene 'alu hake ki 'olunga, na'a ne taki pōpula 'ae fakapōpula, 'o ne 'atu 'ae ngaahi foaki

ki he kakai.” ⁹ (Pea ko ‘ene “‘alu hake,” ko e hā ia ka koe‘uhi na‘e tomu‘a ‘alu hifo ia ki he ngaahi potu ‘i mama ki lalo ni? ¹⁰ Ko ia na‘a ne ‘alu hifo, ko ia ia foki na‘a ne ‘alu hake ‘o mā‘olunga lahi ‘aupito ‘i he ngaahi langi kotoa pē, koe‘uhi ke ne fakafonu ‘ae ngaahi me‘a kotoa pē.) ¹¹ Pea “na‘a ne foaki ‘ae ni‘ihi,” ko e kau ‘aposestolo; mo e ni‘ihi, ko e kau palōfita; mo e ni‘ihi, ko e kau ‘evangeliō; mo e ni‘ihi, ko e kau faifekau mo e kau akonaki; ¹² Ko hono fakahaohaoa ‘oe kakai mā‘oni‘oni, mo e ngāue fakafaifekau, ke langa hake ‘ae sino ‘o Kalaisi: ¹³ Kae ‘oua ke tau hoko kotoa pē ki he fakataha ‘i he tui, pea mo e ‘ilo‘i ‘oe ‘Alo ‘oe ‘Otua, ki he tangata haohaoa, ki he fuofua ‘o hono lahi ‘oe fonu ‘o Kalaisi: ¹⁴ Koe‘uhi ke ‘oua na‘a tau kei fakatamaiki, ‘o felili‘aki, mo fe‘ave‘aki fano ‘e he magari ‘oe akonaki kotoa pē, ‘i he poto kākā ‘oe tangata, mo e poto ‘i he fiemu‘a, ‘aia ‘oku nau toka tata‘o ai ke kākā‘i; ¹⁵ Kae lea ‘aki ‘ae mo‘oni ‘i he ‘ofa, pea tupu hake ‘iate ia, ‘aia ko Kalaisi ko e ‘ulu, ‘i he me‘a kotoa pē: ¹⁶ ‘Aia ‘oku fakahokohoko ai ‘ae sino kotoa, pea fakataha ‘i he me‘a ‘oku tokoni ‘aki ‘e he kupu kotoa pē, ‘o fakatatau ki hono fa‘a fai ‘i he fua ‘oe potu kotoa pē, ‘oku tupulaki ai ‘ae sino, pea langa hake ia ‘i he ‘ofa. ¹⁷ Pea ko e me‘a ni, ‘oku ou tala mo fakapapau ‘i he ‘Eiki, ke ‘oua te mou kei ‘a‘eva ‘o hangē ko e ‘a‘eva ‘ae Senitaile kehe, ‘i he vale ‘o honau loto, ¹⁸ Kuo fakapo‘uli honau loto, kuo fakamavahe‘i mei he mo‘ui faka‘otua, ‘i he vale ‘oku ‘iate kinautolu, ko e me‘a ‘i he fefeka ‘o honau loto: ¹⁹ ‘Akinautolu ‘oku ta‘eongo‘i, kuo nau tukuange ‘akinautolu ki he anga fakalielia, ke fai ‘ae me‘a ‘uli kotoa pē ‘i he fiefie fai. ²⁰ Ka kuo ‘ikai

pehē hono akonekina 'akimoutolu meia Kalaisi; ²¹ He kuo fanongo 'akimoutolu kiate ia, pea kuo akonekina 'akimoutolu meiate ia, 'o fakatatau ki he mo'oni 'oku 'ia Sisu: ²² Pea ko e me'a 'i he 'ulungāanga motu'a, ke mou si'aki 'ae tangata motu'a, 'aia 'oku fakalielia, pea tatau mo e ngaahi holi kovi fakakākā; ²³ Pea ke fakafou 'akimoutolu 'i he tefito 'o homou loto; ²⁴ Pea ke 'ai 'ekimoutolu 'ae tangata fo'ou, 'aia 'oku fakatupu ke tatau mo e 'Otua 'i he angatonu mo e mā'oni'oni mo'oni. ²⁵ Ko ia ke li'aki 'ae loi, kae taki taha lea 'aki 'ae mo'oni ki hono kaungā'api: he 'oku tau fekupu'aki 'akitautolu. ²⁶ Ke mou 'ita, kae 'alu hifo 'ae la'a mo ho'omou 'ita: ²⁷ Pea 'oua na'a faka'ata'atā ki he tēvolo. ²⁸ Ko ia ia na'e kaiha'a, ke 'oua 'e toe kaiha'a: ka ne ngāue mu'a, 'o fai 'aki hono nima 'ae me'a 'oku lelei, koe'uhi ke ne ma'u ke foaki kiate ia 'oku masiva. ²⁹ Ke 'oua na'a ha'u ha talanoa 'uli mei homou ngutu, ka ko ia 'oku lelei 'o 'aonga ke langa'aki hake, koe'uhi ke tupu ai 'ae tokoni ki he kau fanongo. ³⁰ Pea 'oua na'a fakamamahi ki he Laumālie Mā'oni'oni 'oe 'Otua, 'aia kuo sila'i 'aki 'akimoutolu ki he 'aho 'oe huhu'i. ³¹ Tuku ke mama'o 'iate kimoutolu 'ae loto kovi kotoa pē, mo e 'ita, mo e lili, mo e fe'ioho'aki, mo e lea fakakovi, mo e fakafasifasi kotoa pē: ³² Kae feangalelei'aki 'akimoutolu kiate kimoutolu, 'o manava'ofa, 'o fefakamolemole'aki 'akimoutolu, 'o hangē ko e fakamolemolea 'akimoutolu 'e he 'Otua koe'uhi ko Kalaisi.

5

2 Ko e ngaahi akonaki, ki he 'ofa, 3 Ki he puna mei he fe'auaki, 4 Mo e ngāue 'uli kotoa pē. 6 Ke 'oua

na'a nau kaume'a mo e angahala, 15 Ke nau 'a'eva faka'ehi'ehi, 18 Ke nau fonu 'i he Laumālie. 22 'Oku ne fakahā 'enau ngāue taki taha, ke talangofua 'ae kau fefine ki honau 'unoho, 25 Pea totonu ke 'ofa 'ae kau tangata ki honau 'unoho, 32 'O hangē ko e fai 'e Kalaisi ki hono siasi.

¹ Ko ia ke fa'ifa'itaki 'akimoutolu ki he 'Otua, 'o taau mo e fānau 'ofeina; ² Pea 'a'eva 'i he 'ofa, 'o hangē ko e 'ofeina 'akitautolu 'e Kalaisi, 'o ne foaki ia koe'uhi ko kitautolu ko e hifo mo e feilaulau ki he 'Otua ko e me'a namu kakala. ³ Ka ko e fe'auaki, mo e 'uli kotoa pē, mo e manumanu, ke 'oua na'a lea tu'o taha ki ai 'iate kimoutolu, 'o hangē ko ia 'oku taau mo e kāinga mā'oni'oni; ⁴ Pea ko e fakalielia, mo e talanoa launoa, mo e fiengutuhua, 'aia 'oku 'ikai lelei: kae lelei lahi 'ae fakafeta'i. ⁵ He 'oku mou 'ilo eni, 'oku 'ikai ha fe'auaki, pe ha taha 'uli, pe ha tangata manumanu, 'aia ko e tauhi tamapua, te ne ma'u ha tofi'a 'i he pule'anga 'o Kalaisi mo e 'Otua. ⁶ 'Oua na'a kākaa'i 'akimoutolu 'e ha tokotaha 'aki 'ae ngaahi lea launoa: he koe'uhi ko e ngaahi me'a ni 'oku hoko ai 'ae houhau 'oe 'Otua ki he fānau talangata'a. ⁷ Ko ia ke 'oua na'a mou kau fakataha mo kinautolu. ⁸ He na'a mou fakapo'uli 'i mu'a, ka kuo mou māmangia eni 'i he 'Eiki: mou 'a'eva 'o taau mo e fānau 'oe maama: ⁹ (He ko e fua 'oe Laumālie 'oku 'i he ngaahi angalelei kotoa pē mo e mā'oni'oni mo e mo'oni:) ¹⁰ 'O 'ilo ai 'aia 'oku lelei ki he 'Eiki. ¹¹ Pea 'oua na'a mou kau 'i he ngaahi ngāue ta'efua 'oe fakapo'uli, ka mou valoki'i mu'a ia. ¹² He ko e me'a fakamā ke lea ki he ngaahi me'a 'oku fai 'ekinautolu 'i he fufū. ¹³ Ka ko e ngaahi me'a kotoa pē kuo hā kuo fakahā ia 'e he

maama: he ko ia kotoa pē 'oku fakahā, ko e maama ia. ¹⁴ Ko ia 'oku pehē 'e ia, “Ā, 'a koe 'oku mohe, pea tu'u hake mei he mate, pea 'e foaki 'e Kalaisi 'ae maama kiate koe.” ¹⁵ Ko ia mou vakai ke mou 'a'eva faka'ehi'ehi, 'ikai hangē ko e kau vale, kae hangē ko e poto, ¹⁶ 'O ngāue'aki 'ae kuonga ke lelei, koe'uhi 'oku kovi 'ae ngaahi 'aho. ¹⁷ Ko ia ke 'oua na'a mou ta'epoto, ka mou 'ilo pe ko e hā 'ae finangalo 'oe 'Eiki. ¹⁸ Pea 'oua na'a konā 'i he uaine, 'aia 'oku tupu ai 'ae fakalielia; ka ke fonu 'akimoutolu 'i he Laumālie; ¹⁹ 'O fealēlea'aki 'akimoutolu 'i he ngaahi saame, mo e himi, mo e hiva fakalaumālie, 'o hiva ke 'ai 'ae mālie 'i homou loto ki he 'Eiki; ²⁰ 'O 'atu 'ae fakafeta 'i ma'uaipē 'i he ngaahi me'a kotoa pē ki he 'Otua ko e Tamai 'i he huafa 'o hotau 'Eiki ko Sisu Kalaisi; ²¹ 'O fefakavaivai'aki 'akimoutolu kiate kimoutolu 'i he manavahē ki he 'Otua. ²² 'Ae kau fefine, mou fakavaivai 'akimoutolu ki homou husepāniti 'omoutolu, 'o hangē ki he 'Eiki. ²³ He ko e 'ulu 'oe fefine 'ae husepāniti, 'io, 'o hangē ko e 'ulu 'a Kalaisi ki he siasi: pea ko e fakamo'ui ia 'oe sino. ²⁴ Ko ia 'o hangē 'oku anganofa 'ae siasi kia Kalaisi, ke pehē 'ae kau fefine ki honau husepāniti 'onautolu 'i he me'a kotoa pē. ²⁵ 'Ae kau tangata, mou 'ofa ki homou uaifi, 'o hangē ko e 'ofa 'a Kalaisi ki he siasi, 'o ne foaki ia koe'uhi ko ia; ²⁶ Koe'uhi ke ne fakatapui mo fakama'a ia 'i he fufulu 'oe vai 'i he folofola, ²⁷ Koe'uhi ke ne 'atu ia kiate ia ko e siasi kuo teunga lahi, pea 'ikai hano 'ila, pe ha fe'ufe'u, pe ha me'a pehē 'e taha; ka koe'uhi ke mā'oni'oni pea ta'ehanomele. ²⁸ 'Oku totonu ke 'ofa 'ae kau tangata ki honau uaifi 'o hangē ko honau sino 'onautolu, Ko ia 'oku 'ofa ki

hono uaifi, 'oku 'ofa ia kiate ia. ²⁹ He 'oku te'eki ha tangata 'e fehi'a ki hono sino 'o'ona; ka 'oku fafanga 'o fakamo'ui ia, 'o hangē ko e 'Eiki ki he siasi: ³⁰ He ko e ngaahi kupu 'akitautolu 'o hono sino, 'o hono kakano, mo hono hui. ³¹ "Ko e me'a ni 'e tukuange ai 'e he tangata 'a 'ene tamai mo 'ene fa'ē, pea hoko ia ki hono uaifi, pea 'e kakano taha pe 'akinaua." ³² Ko e me'a fakalilolilo lahi eni: ka 'oku kau 'eku lea kia Kalaisi mo e siasi. ³³ Ka mou taki taha 'ofa 'ae tangata ki hono uaifi 'o hangē pe ko ia; pea ke faka'apa'apa 'ae fefine foki ki hono husepāniti.

6

1 Ko e anga 'oku totonu ke fai 'e he fānau ki he'enau mātu'a, 5 Mo e kau tamaio'eiki ki honau ngaahi 'eiki. 10 Ko 'etau mo'ui ke fai 'ae tau, 12 'Ikai pe ki he kakano mo e loto, ka ki he ngaahi fili fakalaumālie. 13 Ko e mahafu kotoa 'oe Kalisiano, 18 Mo hono ngāue totonu 'aki. 21 Ko e fakaongolelei 'o Tikiko.

¹ 'Ae fānau, mou talangofua ki ho'omou mātu'a 'i he 'Eiki: he 'oku totonu eni. ² "Faka'apa'apa ki ho'o tamai mo ho'o fa'ē;" ko e 'uluaki fekau ia 'oku 'i ai 'ae tala'ofa; ³ "Koe'uhi ke lelei kiate koe, pea koe'uhi ke ke mo'ui fuoloa ai 'i he fonua." ⁴ Pea ko kimoutolu, 'ae ngaahi tamai, 'oua na'a mou fakatupu lili ki ho'omou fānau: kae tauhi 'akinautolu 'i he akonaki mo e fakapoto ki he 'Eiki. ⁵ 'Ae kau tamaio'eiki, mou talangofua ki homou ngaahi 'eiki fakamaama, 'i he manavahē mo e tetetete, 'i he fakamo'omo'oni 'o homou loto, 'o hangē ko e fai kia Kalaisi; ⁶ 'Ikai 'i he ngāue fakamamata pē, 'o hangē ko e kau fakamālie ki he

tangata; kae taau mo e kau tamaio'eiki 'a Kalaisi, 'o fai 'ae finangalo 'oe 'Otua mei he loto; ⁷ 'O fai loto lelei pe 'ae ngāue, ki he 'Eiki, kae 'ikai ki he tangata: ⁸ Pea 'ilo ko e ngāue lelei ko ia 'e taki taha fai 'e he tangata, ko ia ia te ne ma'u mei he 'Eiki, pe ko ha pōpula *ia* pe ko e tau'atāina. ⁹ Pea ko kimoutolu, 'ae ngaahi 'eiki, ke mou fai 'ae ngaahi me'a pehē kiate kinautolu, 'o tuku 'a e *fa'a* tautea: he 'oku mou 'ilo 'oku ai homou 'Eiki 'i he langi; pea 'oku 'ikai 'iate ia ha filifilimānako. ¹⁰ Ngata, 'e hoku kāinga, mou mālohi 'i he 'Eiki, pea 'i he lahi 'o 'ene māfimafi. ¹¹ 'Ai kiate kimoutolu 'ae mahafutau kotoa 'oe 'Otua, koe'uhi ke mou fa'a tu'u hake ki he ngaahi tu'utu'uni kākā 'ae tēvolo. ¹² He 'oku 'ikai ko 'etau fangatua mo e kakano mo e toto, ka ki he ngaahi pule, mo e ngaahi mālohi, mo e kau pule 'oe fakapo'uli 'oe māmani, mo e kau laumālie kovi 'i he ngaahi potu 'i 'olunga. ¹³ Ko ia ke to'o 'ae mahafutau kotoa 'oe 'Otua, koe'uhi ke mou fa'a tu'u ai 'i he 'aho 'oe kovi, pea hili hono iku'i kotoa pē, kae tu'u pe. ¹⁴ Ko ia ke mou tu'u kuo nono'o 'aki 'ae mo'oni 'ae kongā loto, pea 'ai ki he fatafata 'ae sifa ko e mā'oni'oni; ¹⁵ Pea mou topuva'e 'aki 'ae teuteu 'oe ongoongolelei 'oe melino; ¹⁶ Ai kitu'a 'i he me'a kotoa pē 'ae pā 'oe tui, 'aia te mou fa'a tāmāte 'aki 'ae ngaahi ngahau vela kotoa pē 'oe tokotaha kovi. ¹⁷ Pea 'ai mo e tatā 'oe fakamo'ui, mo e heletā 'oe Laumālie, 'aia ko e folofola 'ae 'Otua: ¹⁸ 'O lotu ma'uaipē 'i he ngaahi lotu kotoa pē mo e lotu tāuma'u 'i he Laumālie, pea le'o ki ai 'i he fa'a fakakukafi, mo e hūfia 'ae kāinga mā'oni'oni kotoa pē; ¹⁹ Pea koe'uhi ko au, ke foaki 'ae lea kiate au, koe'uhi ke u mafa'a mālohi pe hoku ngutu, ke u

faka'ilo atu 'ae me'a fakalilolilo 'oe ongoongolelei,
²⁰ 'Aia kuo ha'isia ai au ko hono faifekau: koe'uhi
ke u lea mālohi ai au, 'o taau mo e lea 'oku totonu.
²¹ Ka koe'uhi ke mou 'ilo 'ae me'a 'oku kau kiate
au, mo ia 'oku ou fai, ko Tikiko, ko e kāinga 'ofeina
mo e faifekau angatonu 'i he 'Eiki, 'e faka'ilo 'e
ia 'ae me'a kotoa pē kiate kimoutolu: ²² 'Aia kuo
u fekau atu ai ia kiate kimoutolu 'i he me'a ni,
koe'uhi ke mou 'ilo 'emau nofo ni, pea koe'uhi ke
ne fakafiemālie ki homou loto. ²³ Ke 'i he ngaahi
kāinga 'ae melino, mo e 'ofa, mo e tui, mei he 'Otua
ko e Tamai pea mo e 'Eiki ko Sisu Kalaisi. ²⁴ Ke 'iate
kinautolu kotoa pē 'oku 'ofa mo'oni ki hotau 'Eiki
ko Sisu Kalaisi 'ae 'alo'ofa. 'Emeni.

KO E TOHI TAPU KĀTOA
The Holy Bible in the Tongan language of Tonga,
Revised West Version

Public Domain

Language: Tongan

Translation by: James Baxley

Cover and title page artist: Kitione Vailea

Digital editions and layout: Michael Johnson

Web site: <https://ebible.org/ton/>

Translator support: <https://worldoutreach.org/325>

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Nov 2021

2362cc12-5c8d-5627-ad4b-c1c163858892